СЕКРЕТАРИЈАТУ ФИЛОЛОШКОГ ФАКУЛТЕТА
БЕОГРАД

Предмет: Извештај Комисије за одобрење теме докторске дисертације
мр Весне Вукићевић

Научно-наставно веће Филолошког факултета Универзитета у Београду изабрало нас је у Комисију за одобрење теме докторске дисертације коју је мр ВЕСНА ВУКИЋЕВИЋ, сарадник у настави на Филозофском факултету у Никшићу, пријавила под насловом *Категорије вида и времена глагола у руском језику у поређењу са српским (са лингвистичког и преводилачког аспекта)*. Пошто је прегледала поднету документацију, Комисија упућује Већу следећи

РЕФЕРАТ

1. ***О кандидату који тему предлаже.*** — Весна Вукићевић је рођена 19. октобра 1974. године у Никшићу (Црна Гора). Основно и средње образовање стекла је у Никшићу. Студије на Филозофском факултету, Одсеку за руски језик и књижевност, завршила је 2000. године одбраном дипломског рада на тему „Проблеми превођења временских конструкција са бројевима и антропонимских категорија са руског језика на српски“ који је урађен под менторством проф. др Радмила Маројевића. Исте године уписала се на постдипломске студије на Филозофском факултету у Новом Саду, смер: Наука о језику. Звање магистра филолошких наука стекла је 29. јануара 2008. године одбраном магистарског рада „Субјективна оцена глаголске радње у руском и српском језику“ пред комисијом: проф. др Јелка Матијашевић, проф. др Предраг Пипер и проф. др Душанка Мирић, ментор.

Као сарадник у настави ангажована је на Студијском програму: Руски језик и књижевност на Филозофском факултету у Никшићу на практичним вежбама из следећих предмета: Морфологија руског језика. Творба речи. Именице; Лексикологија. Лексикографија. Фразеологија; на практичним вежбама превођења у оквиру Савременог руског језика на другој и трећој години, као и на предмету Руски језик на нематичним програмима. Од школске 2009/2010. године ангажована је и на Институту за стране језике Универзитета Црне Горе (преводилачке студије), где држи лексичко-граматичке вежбе и вежбе обраде текста у оквиру предмета Савремени руски језик на првој и другој години. Члан је тима Испитног центра при Министар-

ству просвете Црне Горе за организовање државних такмичења из руског језика и полагање матурских и стручних испита.

У периоду од септембра 2006. године до јуна 2009. године радила је као лектор за српски језик на Катедри за славистику на Филолошком факултету Државног универзитета у Петрограду (Русија). Осим лекториских вежби, на том универзитету држала је часове из Теоријске граматике српског језика и Културологије. На Државном институту за руски језик „А. С. Пушкин“ похађала је једномесечне летње школе руског језика 2002. и 2005. године, а у фебруару 2009. године у истој институцији учествовала је у програму усавршавања предавача руског језика као страног на универзитетима.

Мр Весна Вукићевић је аутор следећих радова: 1. *Компонентна анализа лексичког значења ријечи* дом *у руском језику*. – Славистика, Београд, 2003, књ. VII, с. 147–153; 2. *Контрастивна анализа глагола са семантичком компонентом 'интензитет кретања' у руском и српском језику*. – Славистика, Београд, 2006, књ. X, с. 153–159; 3. *Семантическя структура глаголов речи с компонентом субъективной оценки*. – Студије српске и словенске. Серија I: Српски језик, Београд, 2011, књ. XVI, с. 293–299.

Имајући у виду све наведене чињенице, може се закључити да кандидаткиња у потпуности испуњава услове за пријаву теме докторске дисертације из области конфронтационе граматике (упоредне анализе глагола) руског и српског језике.

2. *О теми коју кандидат предлаже*. — Предложена тема докторске дисертације подразумева анализу глагола у ужем смислу (verbum finitum) и облика који имају конјугацију с циљем уочавања разлика у погледу односа категорија вида и времена у руском и српском језику, њихове семантизације и превођења. Од руских глаголских облика у центру пажње била би анализи садашњег времена, простог будућег времена, сложеног будућег времена и императивâ који се формирају од парних глагола и двовидских глагола. Били би изостављени глаголски облици на -л (у руском језику имају само промену по роду и броју), прошло време индикатива и кондиционал (потенцијал), глаголски придеви и глаголски прилози, док се инфинитив разматра као компонента сложеног будућег времена у смислу начина изражавања категорије вида.

2.1. *Циљеви истраживања*. — Први, аналитички циљ истраживања био би троделан, а подразумевао би: 1º анализу односа имперфективног и перфективног презента у српском, односно садашњег и простог будућег времена у руском језику у њиховим основним и модалним значењима у различитим типовима реченица; 2º анализу значења и употребе сложеног будућег времена у руском језику и његове преводне еквиваленте у српском језику; 3º анализу односа глаголског вида и императива глагола свршеног и несвршеног вида (у потврдним и одричним реченицама) у руском и српском језику.

Други, синтетички циљ истраживања у оквиру наведених трију аналитичких циљева тицао би се конкуренције категорија вида, односно времена у руском и српском језику. Потребно је посебно евидентирати двовидске глаголе у руском и српском језику и упоредити њихов систем кроз специфичност односа двовидских глагола и категорије времена и упоредити тај однос са односом парних глагола и категорије времена.

Трећи циљ тицао би се, остварене и могуће, примене резултата анализе (лингвистички и преводилачки аспект) односа категорија глаголског вида и времена у оквиру постојећих принципа теорије превођења на материјалу одабраних књижевних дела и њихових превода.

2.2. *Хипотеза*. — У центру истраживања предложене теме докторске дисертације биће, свакако, руски језик, а тема је превасходно русистичка, али српски језик не служи само као једна страна поредбене анализе него и као модел староруске језичке ситуације, заједничког полазишта од којег је текао процес типолошког диференцирања двају упоређиваних језика. То типолошко диференцирање било је пре свега условљено променама у руском систему глаголских речи. А те промене су се тицале, са једног аспекта, преузимања од стране крњег перфекта значења свих прошлих времена и његовог издвајања у посебну, предикативну врсту речи без синтаксичке везе с глаголском категоријом лица, а с друге стране, слабљењем категорије времена глагола у ужем и правом смислу (verbum finitum), све до њеног фактичког губљења. Зато се хипотеза истраживања, а и један његов специјални задатак, може формулисати на следећи начин: категорија глаголског вида „потире“ категорију времена јер је облик несвршеног вида индикатива истовремено и садашње време, а облик свршеног вида — (просто) будуће време, императив категорије времена није ни имао, као ни кондиционал, док се прошло време исказује л-формом као посебном врстом речи која има категорију начина (индикатив/кондиционал), али не и категорију времена јер њен индикатив значи увек прошло време.

2.3. *Методе.* — У раду ће бити примењен метод конфронтационе (конфронтативне) анализе. Овим методом кандидаткиња ће представити првенствено разлике у употреби одређених облика глагола у руском и српском језику, које су настале услед разлика у узајамном односу категорија вида и времена. Без обзира на чињеницу да је категорија глаголског вида заједничка свим словенским језицима, конфронтативном анализом кандидаткиња ће упоредити специфичности статуса ове категорије у два анализирана језика. Иако се корпус може сматрати исцрпним, кандидаткињи не треба да буде примарни циљ да се даје квантитативни преглед заступљености једних облика у односу на друге, већ се предност даје квалитативној анализи. Биће примењен и метод компаративно-историјске анализе, али само у оним случајевима у којима се анализа мора употпунити историјским развојем датих облика у руском и српском језику.

2.4. *Грађа.* — Грађу чине књижевна дела руских аутора настала у периоду након другог светског рата и њихови преводи на српски језик и српских аутора из истог периода и њихови преводи на руски језик. Такође би били укључени примери из граматика руског језика, релевантне литературе, електронског корпуса руског *www.ruscorpora.ru* и електронског корпуса српског језика *www.korpus.matf.bg.ac.rs*.

3. ***О ментору којег кандидат предлаже***. — Кандидат је предложио ментора (проф. др Радмило Маројевић). Предложени ментор је, између осталог, аутор средњошколске граматике, на српском језику (1), конфронтативне граматике, на руском језику (4, 5), два зборника радова (2, 3), као и два рада у којима се расправља о врстама речи у руском и српском језику (6, 7):

1. *Gramatika ruskog jezika* / Radmilo Marojević. Beograd: Zavod za udžbenike i nastavna sredstva, 1983 (девето издање, 2013).

2. *Српски језик данас*. [Зборник радова]. Београд: ЗИПС, 2000, с. 1–416. (Библиотека Serbica. Књига I):

3. *Старославенске студије* / Радмило Маројевић. [Зборник радова]. Београд: Филолошки факултет – Крагујевац: ИДП „Нова светлост“ (Библиотека Лицеј, књ. V), 2000, с. 1–159 (Palaeoslavica serbica, књ.I).

4. *Русская грамматика*: *Сопоставительная грамматика русского и сербского языков с историческими комментариями*. В двух томах. Том I. *Типология*. *Фонология*. *Морфология имени* / Радмило Мароевич. Москва – Белград: Филологический факультет Белградского университета, 2001, с. 1–185 (Монографии, кн. 90).

5. *Русская грамматика*: *Сопоставительная грамматика русского и сербского языков с историческими комментариями*. В двух томах. Том II. *Морфология глагола*. *Синтаксис*. *Теория перевода* / Радмило Мароевич. Москва – Белград: Филологический факультет Белградского университета, 2001, с. 1–205 (Монографии, кн. 91).

6. Над чем работают ученые. [У садржају:] *Части речи в русском языке* / Р. Н. Мароевич. – Вопросы языкознания, Москва, 2001, № 2, с. 151–153.

7. *Структура врста ријечи у савременом српском језику (у поређењу са старославенским и руским)* / Радмило Н. Маројевић. – Интердисциплинарност и јединство савремене науке: Филолошке науке. Зборник радова са научног скупа (Пале, 22–24. мај 2009.). Пале, 2010, с. 99–110. (Научни скупови. Књ. 4, т. 1).

4. *Предлог Комисије*. — На основу свега наведеног Комисија предлаже Већу да кандидату Весни Вукићевић одобри тему докторске дисертације под насловом *Категорије вида и времена глагола у руском језику у поређењу са српским (са лингвистичког и преводилачког аспекта)* и да за научног руководиоца именује др Радмила Маројевића, редовног професора.

С поштовањем,

Комисија:

Др Радмило Маројевић, редовни професор
Филолошког факултета у Београду, с. р.

Др Божо Ћорић, редовни професор
Филолошког факултета у Београду, с. р.

Др Ана Пејановић, ванредни професор
Филозофског факултета у Никшићу, с. р.

П Р И Л О Г I

ОСНОВНИ КОРПУС

1. Сергей Довлатов, Чемодан, www.lib.ru/DOWLATOW/chemodan
   Сергеј Довлатов, *Кофер*, превод Радмила Мечанин, Стилос, Нови Сад, 2005.
2. Сергей Довлатов, Иностранка, www.lib.ru/DOWLATOW/inostranka
   Сергеј Довлатов, *Странкиња*, превод Радмила Мечанин, Стилос, Нови Сад, 2003.
3. Сергей Довлатов, Заповедник, www.lib.ru/DOWLATOW/zapowednik
   Сергеј Довлатов, *Спомен-музеј*, превод Радмила Мечанин, Стилос, Нови Сад, 2004.
4. Александр Солженицын, *Один день Ивана Денисовича,*
   www.lib.ru/PROZA/SOLZHENICYN/ivandenisych.txt
   Александар Солжењицин, *Један дан Ивана Денисовича*, превод Мира Лалић, Paideia, Београд, 2008.
5. Венедикт Ерофеев, *Москва – Петушки*, http://lib.rus.ec/b/142473/read
   Венедикт Јерофејев, *Москва – Петушки*, 3. изд. превод Александар Бадњаревић, Каирос, Сремски Карловци, 1995.
6. Илья Бояшов, *Путь Мури*, Лимбус Пресс, Санкт-Петербург, Москва. 2007.
   Иља Бојашов, *Муријев пут*, превод Ана Јаковљевић Радуновић, Лагуна, Београд, 2009.
7. Ольга Славникова, *2017*, www.lib.rus.ec
   Олга Славникова, *2017*. превод Љубинка Милинчић, Архипелаг, Београд, 2009.
8. Виктор Пелевин, *Прощальные песни политических пигмеев Пиндостана*, ЭКСМО, Москва, 2008.
   Виктор Пељевин, *Последње песме политичких пигмеја Пиндостана*, Плато, Београд, 2009. превела Наталија Ненезић.
9. Виктор Пелевин, *Жизнь насекомых*, Багриус, Москва, 2004.
   Виктор Пелевин, *Живот инсеката*, ЛОМ, Београд, 2010. превела Југослава Широка.
10. Виктор Пелевин, *Generation P*, http://pelevin.nov.ru/romans/pe-genp/
    Виктор Пељевин, *Generation P*, Плато, Београд, 2011.превела Наталија Ненезић.
11. Валентин Распутин, Живи и помни,
    http://www.lib.ru/PROZA/RASPUTIN/rasputin_zhivi.txt
    Валентин Распутин, Живи и памти, Глобосино, Београд, 2010. превео Милош Добрић.
12. Владимир Войнович, Жизнь и необычайные приключения солдата Ивана Чонкина, http://www.lib.ru/PROZA/WOJNOWICH/chonkin.txt
    Владимир Војновић, Живот и прикљученија војника Ивана Чонкина, БИГЗ, Београд, 1988. превела Лола Влатковић.
13. Андрей Битов, Человек в пейсаже,
    http://www.lib.ru/PROZA/BITOW/pejzazh.txt
    Андреј Битов, Човјек у пејзажу, Архипелаг, Београд, 2011. превела Лидија Суботин.
14. Людмила Улицкая, Бедные родственники,
    http://www.e-reading-lib.com/book.php?book=69138
    Људмила Улицка, Сирота рођака, у књ. Мрвице среће, Савремена руска женска проза,Stylos, 2002. превела Милена Тепавчевић

***

1. Иво Андрић, На Дрини Ћуприја, Октоих: Јумедиа монт, 2007.
   Иво Андрич, Мост на Дрине, http://www.booksbooksbooks.ru
2. Иво Андрић, Травничка хроника, Октоих: Јумедиа монт, 2007.
   Иво Андрич, Травницкая хроника, http://www.booksbooksbooks.ru
3. Иво Андрић, Госпођица, Октоих: Јумедиа монт, 2007.
   Иво Андрич, Барышня, http://www.booksbooksbooks.ru

4. Бранко Ћопић, *Доживљаји мачка Тоше*, друго издање, Завод за уџбенике и наставна средства, Подгорица, 2002.
   Бранко Чопич, *Приключения кота Тоши*, перевод Р. Кушнирова и Д. Мансфельда, http://lib.ru/TALES/CHOPICH,
5. Момо Капор, *Чувар адресе*, Зограф, Ниш, 2000.
6. Момо Капор, *Последњи лет за Сарајево*, Октоих, Подгорица, 2001.
7. Момо Капор, *Хроника изгубљеног града*, ЗОГРАФ, Ниш, 2000.
   Момо Капор, *Хроника потерянного города*, *Сараевская трилогия*, (*Хранитель адреса, Последний рейс на Сараево, Хроника потерянного города*), Изд. Скифия, Санкт-Петербург, 2008., перевод В. Н. Соколова.
6. Гроздана Олујић, *Гласам за љубав*, Народна књига, Подгорица, 2009.
   Гроздана Олуич, *Голосую за любовь*, Народна књига, Подгорица, 2009. перевод П. Поповой
7. Гроздана Олујић, Седефна ружа и друге бајке, http://www.scribd.com
   Гроздана Олуич, *Волшебная метла*, Народна књига, Подгорица, 2009. Перевод О. Кутасовой
8. Горан Петровић, *Атлас описан небом*, Народна књига, Атлас, Београд, 2008.
   Горан Петрович, Атлас, составленный небом, АМФОРА, Санкт-Петербург, 2000. Перевод Ларисы Савельевой.
9. Милорад Павић, Унутрашња страна ветра, Дерета, Београд, 2000.
   Милорад Павич, Внутренняя сторона ветра,
   http://www.lib.ru/INPROZ/PAWICH/vsv.txt
10. Милорад Павић, Шешир од рибље коже, Драганић, Београд, 1996.
    Милорад Павич, Шляпа из рыбьей чешуи, перевод Н. Вагаповой,
    http://www.lib.ru/INPROZ/PAWICH/hat.txt

ДРАМЕ

1. Людмила Петрушевская, *Любовь*
   Људмила Петрушевска, *Љубав*, у књ. *Гвоздени век , Савремена руска драма*, ZEPTER BOOK WORLD, Београд, 2000. превод Новица Антић.
2. Люмила Разумовская, Домой,
   Људмила Разумовска, *Кући,* у књ. *Гвоздени век, Савремена руска драма*, ZEPTER BOOK WORLD, Београд. 2000. превод Новица Антић.
3. **Алексей Слаповский, *Клинч,*** *психологический боевик в 2-х действиях.*
   http://slapovsky.ru/content/view/213/43/
   Алексеј Слаповски, Клинч, психо-акција у два чина, у књ. Гвоздени век, Савремена руска драма. ZEPTER BOOK WORLD, *Београд. 2000. превод Новица Антић.*

***

4. Биљана Србљановић, *Породичне приче.* Београд. 1997.
   http://www.mikaanticforum.org/viewtopic.php?f=26&t=403
   Биляна Срблянович. Семейные истории. Пьеса в одиннадцати картинах. Белград, 1997 г. Перевод с сербского Сергея Гирина. Москва, 2002 г.
   http://world-play.ru/download/3602.txt
5. Милорад Павић, *Заувек и дан више*,
   http://www.rastko.rs/drama/savremena/mpavic_zauvek_c.html
   Милорад Павич. *Вечность и еще один день,* перевод с сербского Н. Вагаповой и Л. Савельевой.
   http://world-play.ru/?page=catalog&cat=3595&id=3596

П Р И Л О Г II

БИБЛИОГРАФИЈА ПРЕЛИМИНАРНИХ ИСТРАЖИВАЊА

1. Авилова Н. С. *Двувидовые глаголы с заимствованной основой в русском языке нового времени* // Вопросы языкознания. № 5, 1968.
2. Авилова Н. С. *Вид глагола и семантика глагольного слова*. М., 1976
3. Акимова Т. Г. *Значение совершенного вида в отрицательных предложениях в русском языке* // Вопросы языкознания. 1993. № 1.
4. Апресян Ю. Д. *Избранные труды,* том I: *Лексическая семантика: синонимические средства языка.* 2-е изд., испр. и доп. Москва: Школа „Языки русской культуры“, 1995.
5. Апресян Ю. Д. *Избранные труды,* том II: *Интегральное описание языка и системная лексикография*. Москва: Школа „Языки русской культуры“, 1995.
6. Бирюкова Л. П. *Функционирование двувидовых глаголов в современном русском языке*//АКД. 1973.
7. Бондарко А. В. Буланин Л. Л. *Русский глагол*. Пособие для студентов и учителей. под ред. Ю. С. Маслова. Л. 1967.
8. Бондарко А. В. *Вид и время русского глагола*. М. 1971.
9. Бондарко А. В. *Принципы функциональной грамматики и вопросы аспектологии*. Л.1983.
10. Бондарко А. В. *Теория морфологических категорий*. Л.. 1976.
11. Бондарко А. В. *Основы функциональной грамматики. Языковая интерпретация времени.* Издательство Санкт-Петербургского университета. 1999.
12. Бондарко А. В. *О значениях видов русского глагола* // Вопросы языкознания. № 4.1990. с. 5 - 24.
13. Бондарко А. В. *Проблемы грамматической семантики и русской аспектологии*, Издательство С.-Петербургского университета, Санкт-Петербург, 1996.
14. Буланин Л. Л., *Трудные вопросы морфологии*. М.. 1976.
15. Валгина Н.С., Розенталь Д.Э., Фомина М.И. *Современный русский язык.* М. Высшая школа, 1987.ж
16. Виноградов В.В. *Избранные труды. Исселдования по русской грамматике*. М. 1975.
17. Виноградов В. В. *Русский язык. Грамматическое учение о слове*. М. 1986.
18. Виноградов В. В. *Вопросы русской аспектологии 2*, Тарту. 1977.
19. *Вопросы глагольного вида*: Сб. ст. / Сост., ред., вступ. ст. Ю. С. Маслова. М., 1962.
20. Гиро-Вебер М. *Вид и семантика русского глагола* // Вопросы языкознания. № 2. 1990. с. 102 – 111.
21. Гловинская М. Я. *Семантические типы видовых противопоставлений русского глагола*. М. 1982.
22. Гловинская М. Я. *Многозначность и синонимия в видо-временной системе русского глагола.* Русские словари. Азбуковник. 2001.
23. Зализняк Анна А., Шмелев А.Д. *Введение в русскую аспектологию*. М. 2000.
24. Иванов В. В. *Историческая грамматика русского языка.* Просвещение. Москва. 1990.
25. Исаченко А. В. *К вопросу об императиве в русском языке* // Русский язык в школе. № 6.1957. с. 7 – 14.
26. Исаченко А. В. *Грамматический строй русского языка в сопоставлении с словацким, Моргология 1-2*. Братислава. 1960.
27. Карцевский С. О. *Система русского глагола* // Вопросы глагольного вида. М. 1962.
28. Касевич В. Б. *Труды по языкознанию.* Филологический факультет СПбГУ. Санкт-Петербург. 2006.
29. *Краткая русская грамматика*. под ред. Н. Ю. Шведовой и В. В. Лопатина. „Русский язык“. Москва. 1989.
30. Князев Ю. П. Грамматическая семантика. Русский язык в типологической перспективе. Языки славянских культур, М. 2007.
31. Ломов А. М. *Очерки по русской аспектологии*. Воронеж. 1977.
32. *Логический анализ языка. Модели действия*. РАН ИЯ. М. 1992.

33. Маслов Ю. С. *Избранные труды. Аспектология. Общее языкознание. Языки славянской культуры.* Москва. 2004.
34. Мучник И. П. *Двувидовые глаголы в русском языке*// Вопросы культуры речи. Вып. 3. 1961.
35. Мучник И. П. *Развитие системы двувидовых глаголов в современном русском языке*, Вопросы языкознания, № 1. М. 1966. с. 61 – 75.
36. Новое в зарубежной лингвистике, XV. Современная зарубежная русистика.М. 1985.
37. Падучева Е. В. *К семантике несовершенного вида в русском языке: общефактическое и акциональное значение* // Вопросы языкознания. 1991. № 6.
38. Падучева Е. В. *Семантические исследования: Семантика времени и вида в русском языке. Семантика нарратива*. М., 1996.
39. Падучева Е. В. *Динамические модели в семантике лексики.* Языки славянской культуры. Москва. 2004.
40. Петрухина Е. В. *Аспектуальные категории глагола в русском языке с сопоставлении с чешским, словацким, польским и болгарским языками*. М., 2000.
41. Потебня А. А. *Из записок по русской грамматике.* Т.4. Вып. 2. Глагол. М. 1977.
42. *Проблемы функциональной грамматики. Полевые структуры.* РАН ИЛИ. Санкт-Петербург. Наука. 2005.
43. Ремчукова Е. Н. *Морфология современного русского языка, Категория вида глагола.* Изд. Флинта, Изд. Наука, Москва. 2007.
44. *Русская грамматика:* В 2 т. / Гл. ред. Н. Ю. Шведова. М., 1980. Т. I: Фонетика. Фонология. Ударение. Интонация. Словообразование. Морфология.
45. *Современный русский язык.* Под ред. Белошапковой В. А. издание третье, исправленное и дополненное. Азбуковник. Москва.1997.
46. Русский глагол:проблемы теории и лексикографирования. М., 1998.
47. *Теория грамматического значения и аспектологические исследования.* Л. 1984.
48. *Труды аспектологического семинара филологического факультета МГУ*. Т. 1- 4. М.
49. Храковский В. С. *Взаимодействие грамматических категорий глагола* // Вопросы языкознания. 1989. № 1.
50. Храковский В. С. Семантические типы множества ситуаций (опыт классификации). Серия литературы и языка. Т.45. № 2. 1986.
51. Черткова М. Ю. *К проблеме видовой парности глаголов в современном русском языке* // Вест. Моск. ун-та. Сер. 9. Филология. 1994. № 2.
52. Черткова М.Ю. *Грамматическая категория вида в современном русском языке.* М., 1996.
53. Шелякин М. А. *Категория аспектуальности русского глагола*. М. УРСС. 2008.
54. Анђелковић Ивана, *Разлике у употреби глаголског вида у руском и српскохрватском језику*, Живи језици, Београд, 1979, XXI, 1-4, стр. 43-63.
55. Белић Александар. *О језичкој природи и језичком развитку: (Лингвистичка испитивања)* / Посебна издања СКА, књ. CXXXIV. Београд: Млада Србија 1941.
56. Белић Александар. О употреби времена у српскохрватском језику // *Јужнословенски филолог,* књ. VI (1926-1927), с. 102-132.
57. Белић Александар. *Прилози учењу о употреби времена у српскохрватском језику* // *Јужнословенски филолог,* књ. XVII (1938-1939), с. 179-189.
58. Белић Александар, О глаголима са два вида. Јужнословенски филолог. XXI. 1955-56. 1-13.
59. Војводић Дојчил. *О видско-временској 'конкуренцији' у српском и другим словенским језицима* // *Пети лингвистичкискуп „Бошковићеви дани"* / Подгорица, 10-11. октобар 2002], научни скупови, књ.61, одјељење умјетности, књ. 22. Подгорица: ЦАНУ, 2003, с. 139-164.
60. Војводић Д. Futurum effectivum у словенским језицима // Славистика. 1998. 45 – 53.
61. Војводић Дојчил. *Глаголска (темпорална) метафора као средство за исказивае футуралности у српском, руском и пољском језику //*Годишњак Филозофског факултета у Новом Саду. XXIV (1996) [= 1997], с.169-179.
62. Войводич Дойчил. *Функционирование презентной формы глаголов совершенного вида в значении потенциальных действий в русском и сербскохорватском языках* // Зборник Матице српске за славистику. књ. 43 (1993), с. 187-195.
63. Војводић Дојчил. *Транспозиција перфективног презента у руском и хрватскосрпском језику //* Зборник Матице српске за славистику. 36 (1989), с. 85-97.

64. Војводић Дојчил. *Функционално-семантичко поље футуралности у савременом руском, пољском и српском језику.* Докторска дисертација. http://www.russian.slavica.org/down/VojvodicDisertacija.pdf
65. Вуковић Јован. *Систем српскохрватских временских глаголских облика у временским и функционалним односима (корелацијама)* . Радови научног друшва СРБиХ. XX Одјељење историјско-филолошких наука. Књ.7. Сарајево. 1963. 105-148.
66. Вуковић Јован, *Синтакса глагола.* Завод за издавање уџбеника. Сарајево. 1967.
67. Грицкат Ирена. *О неким видским особеностима српскохрватскога глагола* // Јужнословенски филолог. књ. XXII (1957-1958), с. 65-130.
68. Грицкат Ирена. *Неколико запажања о глаголском виду*. ПКЈ IV-V, св.Б, 1957-1958.
69. Грицкат Ирена. *Одлике глаголског видског парњаштва као семантички индикатори.* Зборник Матице српске за филологоију и лингвистику. XXVII – XXVIII 197-205.
70. Гудков В. П. *Из истории славянского глагольного вида* // Вопросы языкознания. № 1, 1963, с. 86-89.
71. Дешић Милорад, *Полисемија и српскохрватски глаголски вид*, Научни скуп слависта у Вукове дане, Београд, 1985, 14/2, стр. 75-85.
72. Ивић Милка. *Начини на које словенски глагол овремењује понављану радњу.* У књ. *Лингвистички огледи*. Просвета. Београд. 1983.
73. Ивић Милка. *О тзв 'видским парњацима' – из новог угла*.// Јужнословенски филолог. 57. стр.1-5. 2001.
74. Ковачевић М. *Конкурентност двају футура и перфективног презента у савременом српском језику* // Зборник Матице српске за славистику. 73. 2008. с. 195-209.
75. Маројевић Р. *Граматика руског језика.* Завод за уџбенике и наставна средства – Београд. 1983.
76. Маројевић Р. *Лингвистика и поетика превођења.* Научна књига. Београд. 1988.
77. Маројевић Р. *Типолошко диференцирање руског и српскохрватског језика (из дијахронијске и синхронијске перспективе)*. Јужнословенски филолог. књ. XLII, Београд. 1986. стр.21–41.
78. Матијашевић Јелка. *Префиксација и двовидост глагола*.// Јужнословенски филолог. 56. бр.1-2. 2000. стр. 655-663.
79. Менац Антица, *Повезаност глаголског вида и временских конструкција у руском и хрватскосрпском језику.* Радови Завода за славенску филологију, Загреб, 1965, 7, 107- 117.
80. Мерле Гилберт, *Неколико запажања о односу вид-време у српскохрватском језику*, Научни скуп слависта у Вукове дане. Београд. 1985, 14/2, стр. 41-49.
81. Новаков Предраг. *Глаголски вид и тип глаголске ситуације у енглеском у српском језику*. Футура публикације. Нови Сад. 2005.
82. Остојић Бранислав. *Нека колебања у глаголској морфолошкој системи српског стандардног језика.* КњЈ XLIII бр.3-4, 1995.129-141.
83. Пешикан Митар. *Један категоријски случај глаголске хомонимије и формалне двовидости*. НЈ XXI св.1-2. 1975. 14-25.
84. Пешикан Митар, *О неким специфичностима у употреби приповедачког императива,* у Наш језик VII, св. 5-6, 1956. стр. 153 – 166.
85. Пипер П., Антонић И., Ружић В., Танасић С., Поповић Љ., Тошовић Б. *Синтакса савременог српског језика: проста реченица* / У ред. М. Ивић. Београд: Институт за српски језик САНУ : Београдска књига; Нови Сад: Матица српска, 2005.
86. Станојчић Ж. Поповић Љ. *Граматика српскога језика*. Завод за уџбенике и наставна средства – Београд. 1997.
87. Стевановић Михаило. *Начин одређивања значења глаголских времена* // *Јужнословенски филолог,* књ. XXII (1957-1958), с. 19-48.
88. Стевановић Михаило. *Функције и значења глаголских времена /* Посебна издања САНУ, књ. CDXXII/20. Београд: Научно дело, 1967.
89. Стевановић М.. *Савремени српскохрватски језик (граматички системи и књижевнојезичка норма),* књ. II: *Синтакса.* Београд: Научна књига, 1969 (1974, 1979).
90. Танасић Срето. *Презент у савременом српском језику /*Библиотека Јужнословенског филолога, нова серија, књ. 12. Београд: Институт за српски језик САНУ, 1996.

91. Танасић Срето. *Семантика глагола и итеративност*. //Јужнословенски филолог. 55. 1999. стр. 37-45.
92. Танасић Срето. *Синтаксичке теме*. Београдска књига. Београд. 2009.
93. Thomas Paul-Luis, Анђелковић Сава, *О категорији глаголског вида у српском језику*, НССВД 28/2, Београд, 1999.
94. Thomas Paul-Luis, *Глаголски облици („времена“) у дидаскалијама,* у Драма и вријеме – вријеме као драмска тема и драмско средство, форме времена и слике времена, Добра књига, Сарајево, 2010.
95. Тошовић Бранко. Стилистика глагола. Wuppertal: Lindenblatt, 1995.
96. Трнавац Радослава. *Однос вида и субјективности у модалној употреби времена у српском језику* // *Когнитивнолингвистичка проучавања српског језика: зборник радова* / Уред. П. Пипер. Београд: САНУ, 2006, с. 353-371.
97. Човић Бранимир. *Употреба имперфективног и перфективног презента у савременом руском књижевном језику (на материјалу романа А. Н. Толстоја „Петар Први“ и „Ход по мукама“)* // *Годишњак Филозофског факултета у Новом Саду,* XIII/2 (1970), с. 615-658.

П Р И Л О Г III

ПРЕДВИЂЕНА СТРУКТУРА РАДА

0 УВОД
0.1. Предмет и задаци рада
0.2. Грађа
0.3. Метод
0.4. Из историје питања
0.5. Структура рада

1. САДАШЊЕ ВРИЈЕМЕ
   Употреба имперфективног и перфективног презента у руском и српском језику

2. БУДУЋЕ ВРИЈЕМЕ
   2.1. Будуће вријеме глагола несвршеног вида
   2.2. Будуће вријеме глагола свршеног вида

3. ИМПЕРАТИВ
   3.1. Значење и употреба императива глагола несвршеног вида
   3.2. Значење и употреба императива глагола свршеног вида

4. ДВОВИДСКИ ГЛАГОЛИ
   Садашње вријеме/просто будуће вријеме двовидских глагола
   Сложено будуће вријеме двовидских глагола
   Императив двовидских глагола
   Двовидски глаголи у руском језику са двовидским еквивалентима у српском језику
   Двовидски глаголи у руском језику који немају двовидске еквиваленте у српском језику
   Двовидски глаголи у српском језику који немају двовидске еквиваленте у руском језику

5. ЗАКЉУЧНА РАЗМАТРАЊА